

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Θ. ΖΩΡΑ

Τακτικού καθηγητοῦ τῆς Μεσαιωνικῆς καὶ Νεωτέρας Ἑλληνικῆς Φιλολογίας  
Διευθυντοῦ τοῦ Σπουδαστηρίου Βυζαντινῆς καὶ Νεοελληνικῆς Φιλολογίας

## ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΟΛΩΜΟΣ

### Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ ΤΗΣ ΝΕΩΤΕΡΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

(1798-1857)\*

Διὰ τῶν στίχων

*Λευθεριά, γὰρ λίγο πᾶψε  
νὰ χτυπῆς μὲ τὸ σπαθί·  
τώρα σίμωσε καὶ κλᾶψε  
εἰς τοῦ Μπαῖρον τὸ κορμί<sup>1</sup>,*

ὁ Διονύσιος Σολωμός καλεῖ τὴν Ἑλευθερίαν νὰ σταματήσῃ πρὸς στιγμὴν τὸν σκληρὸν καὶ ἐπίπονον ἀγῶνα καὶ νὰ προσέλθῃ ἐπὶ τοῦ νωποῦ τάφου, ἵνα θρηνήσῃ τὸν θάνατον τοῦ μεγάλου φιλέλληνος.

Σήμερον, κατὰ τὴν ἐπίσημον αὐτὴν ἡμέραν, καθ' ἣν τελοῦμεν εὐλαβὲς μνημόσυνον, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς πρώτης ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ ποιητοῦ ἑκατονταετηρίδος, ἐνῷ ἡ πατρίς μας ἀγωνίζεται καὶ πάλιν ἐξ ἴσου σκληρὸν καὶ ἐπίπονον ἀγῶνα ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν δικαίων της, ἃς ἀπευθύνωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν αὐτὴν ἱκεσίαν. Ἄς προσέλθῃ πρώτη ἡ θεά, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ἐθνικὸς βάρδος ἀφιέρωσε τοὺς ὠραιότερους στίχους του, καὶ μετ' αὐτὴν ἃς ἀκολουθήσωμεν καὶ ἡμεῖς, ταπεινοὶ θαυμασταί, ἵνα ἀποτίσωμεν φόρον τιμῆς πρὸς τὸν μεγάλον πατριώτην καὶ τὸν θερμὸν τῆς Ἑλευθερίας ψάλτην, τοῦ ὁποίου, μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου, ἡ προσωπικότης καὶ ἡ τέχνη καταυγάζουν περισσότερον τοὺς ὀρίζοντας τῆς πατρίδος.

*...Usque ego postera  
crescam laude recens<sup>2</sup>.*

«Θ' αὐξάνω συνεχῶς, ἀνανεούμενος διὰ τοῦ ἐπαίνου τῶν μεταγενεστέ-

\* Λόγος ἐκφωνηθεὶς τὴν 14ην Μαρτίου 1957 ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κατ' ἐντολὴν τῆς Πανεπιστημιακῆς Συγκλήτου. Εἰς τὸ καίμενον προσετέθησαν καὶ τινες ἀπαραίτητοι σημειώσεις.

1. Διονυσίου Σολωμοῦ, Εἰς τὸ θάνατον τοῦ Λόρδ Μπαῖρον, στροφὴ α'.

2. Hor., od. III, 30, v. 7-8.

Ἀκούω κούφια τὰ τουφέκια,  
 ἀκούω σμίξιμο σπαθιῶν,  
 ἀκούω ξύλα, ἀκούω πελέκια,  
 ἀκούω τριξίμο δοντιῶν.

Ἄς κλίνωμεν εὐλαβῶς τὸ γόνυ πρὸ τῆς ἱερᾶς μνήμης τοῦ μεγάλου  
 μας Ἑθνικοῦ ποιητοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ Μοῦσα δὲν ἐστεύρευσεν ἀλλ' ἐξα-  
 κολουθεῖ καὶ θὰ ἐξακολουθῇ νὰ ἐμπνέῃ τοὺς Ἑλληνας καὶ νὰ δεικνύῃ  
 τὴν ὁδὸν πρὸς τὴν τιμὴν καὶ τὸ καθήκον.

Ὁ θάνατος τῶν παλληκαριῶν τῆς Κύπρου ἀποτελεῖ τὴν ἱερωτέ-  
 ραν διὰ τὸν ποιητὴν σπονδὴν, τὴν ὁποίαν ἡδύνατο τὸ ἔθνος νὰ τοῦ  
 προσφέρει.

Ἄς τηρήσωμεν ἐνὸς λεπτοῦ σιγὴν εἰς μνήμην των.

Κατ' ἀπόφασιν τῆς Πανεπιστημιακῆς Συγκλήτου, ὁ Καθηγητὴς  
 τῆς Μεσαιωνικῆς καὶ Νεωτέρας Ἑλληνικῆς Φιλολογίας κ. Γεώργιος  
 Ζώρας θὰ ἐκφωνήσῃ τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας μετ' θέμα: « Διονύ-  
 σιος Σολωμός, ὁ ἐθνικὸς ποιητὴς τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος ».